

**Routekaart voor groepsbegeleider
& praktijkbegeleider**

Scouting Academy 2.0 (v1.0)

Scouting

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Hoe begin je?	4
1.1 Handig om te weten	4
1.1.1 De rol van de praktijkbegeleider	4
1.1.2 De rol van de praktijkcoach	4
1.1.3 Trainingen en overige leermogelijkheden	4
1.1.4 Kwalificaties, deelkwalificaties en competenties	4
1.1.5 Scoutingterminologie	5
3 Routekaart kwalificatie groepsbegeleider	6
4 Routekaart kwalificatie praktijkbegeleider	7
5 Begrippen	8

1 Inleiding

Wat goed dat jij aan de slag gaat met je kwalificatie als praktijkbegeleider en/of groepsbegeleider! Omdat wij ons kunnen voorstellen dat je graag wat handvatten hebt om aan je kwalificatie(s) te werken hebben wij dit document gemaakt. Je kunt deze routekaart gebruiken om je eigen route voor het halen van je kwalificatie te plannen en om met je praktijkbegeleider of praktijkcoach af te stemmen. Belangrijk hierbij is dat de stappen op de routekaart voorstellen zijn, het staat je volledig vrij om in een andere volgorde te werken aan je kwalificaties.

Veel plezier!

De projectgroep doorontwikkeling methodiek Scouting Academy 2.0
Juli 2023

2 Hoe begin je?

Het volgende stappenplan kan je helpen bij het werken aan het behalen van je kwalificaties:

1. Download de kwalificatiekaart van de website van Scouting Nederland.
2. Wat kun je al? Alles wat je al kunt hoeft je niet nog een keer te doen.
3. Plan een gesprek met je praktijkbegeleider of praktijkcoach in en geef aan wat je al kunt.
4. Als de praktijkbegeleider of praktijkcoach het met je eens is dan zal hij jou deze deelkwalificaties toekennen.
5. Aan welke deelkwalificaties ga je nog werken om je kwalificatie te behalen?
6. Maak samen met de praktijkbegeleider of praktijkcoach een plan hoe en wanneer je hieraan gaat werken.
  - a. Kijk even naar de voorgestelde volgorde op de verschillende routekaarten (zie de volgende hoofdstukken).
  - b. Liever je eigen volgorde? Geen probleem, ook dat kan!
7. Spreek met de praktijkbegeleider of praktijkcoach af wanneer jullie weer samenzitten om de voortgang te bespreken.
8. Heb je alle deelkwalificaties gehaald? Gefeliciteerd, de praktijkcoach gaat aan de slag om je kwalificatie toe te kennen!
9. Ga je nog werken aan andere kwalificaties?

1.1 Handig om te weten

Er zijn een paar zaken die handig zijn om te weten als je gaat werken aan je kwalificaties.

1.1.1 De rol van de praktijkbegeleider

De praktijkbegeleider is voor jou als groepsbegeleider de persoon die samen met jou werkt aan het behalen van je kwalificaties. Voor informatie over het plannen van en het beoordelen en toekennen van (deel)kwalificaties is de praktijkbegeleider je eerste aanspreekpunt.

1.1.2 De rol van de praktijkcoach

De praktijkcoach is de persoon in de regio die de praktijkbegeleiders ondersteunt en is voor praktijkbegeleiders de persoon met wie zij samenwerken voor het behalen van hun kwalificaties. De praktijkcoach is degene die de groepsbegeleider en praktijkbegeleider kwalificatie toekent, hoe dit gebeurt kan per regio variëren.

1.1.3 Trainingen en overige leermogelijkheden

Om te werken aan competenties zijn er veel mogelijkheden, misschien is niet iedere mogelijkheid beschikbaar in jouw groep en/of regio. Denk hierbij aan:

- Oefenen in de praktijk.
- Een training volgen bij de groep.
- Een training volgen in de regio.
- Zelfstudie, bijvoorbeeld door het volgen van een e-learning, lezen van een boek of het volgen van een webinar.
- Volgen van een bovenregionale of landelijke training.
- Volgen van een opleiding of training buiten Scouting.

1.1.4 Kwalificaties, deelkwalificaties en competenties

Een kwalificatie is opgebouwd uit deelkwalificaties en deelkwalificaties zijn opgebouwd uit competenties. Om een deelkwalificatie te halen heb je de beschreven competenties nodig. Op het moment dat je alle relevante deelkwalificaties hebt, kan je je kwalificatie aanvragen.

1.1.5 Scoutingterminologie

Binnen Scouting gebruiken we veel woorden en termen die specifiek voor Scouting zijn en soms verwarrend of onduidelijk kunnen zijn. In hoofdstuk 5 hebben we een overzicht opgenomen van de voor de kwalificatie meest relevante woorden, begrippen en termen. Meer informatie kun je o.a. vinden op de website van Scouting Nederland.

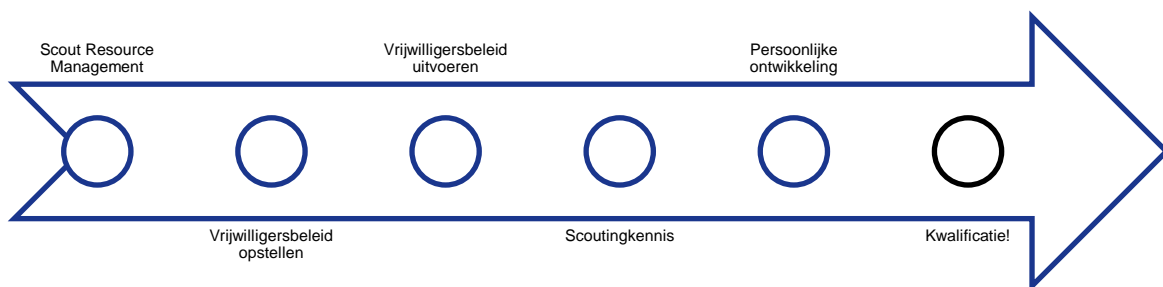
3 Routekaart kwalificatie groepsbegeleider

De kwalificatie groepsbegeleider bestaat uit 6 deelkwalificaties:

1. Scout Resource Management
2. Vrijwilligersbeleid opstellen
3. Vrijwilligersbeleid uitvoeren
4. Scouting kennis
5. Persoonlijke ontwikkeling

Voor de deelkwalificaties Scoutingkennis, vrijwilligersbeleid opstellen en vrijwilligersbeleid uitvoeren kun je geen vrijstelling krijgen op grond van opleidingen of ervaring buiten Scouting. Voor de overige deelkwalificaties kan dit wel, overleg met je praktijkbegeleider als je denkt dat jij vrijstellingen kunt krijgen.

De aanbevolen volgorde voor het werken aan je deelkwalificaties is erop gericht dat je zo snel mogelijk mee kunt draaien in het bestuur van je Scoutinggroep:

Werk je liever in een andere volgorde aan de deelkwalificaties? Geen probleem!

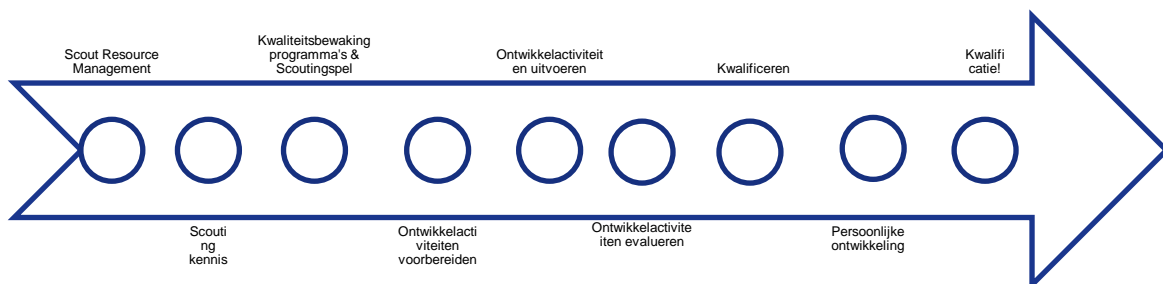
4 Routekaart kwalificatie praktijkbegeleider

De praktijkbegeleider bestaat uit de volgende 8 deelkwalificaties:

1. Scout Resource Management
2. Scouting kennis
3. Kwaliteitsbewaking programma's & Scoutingspel
4. Ontwikkelactiviteiten voorbereiden
5. Ontwikkelactiviteiten uitvoeren
6. Ontwikkelactiviteiten evalueren
7. Kwalificeren
8. Persoonlijke ontwikkeling

Voor de deelkwalificatie Scoutingkennis, kwaliteitsbewaking programma's en Scoutingspel en de deelkwalificatie kwalificeren kun je geen vrijstelling krijgen op grond van opleidingen of ervaring buiten Scouting. Voor de overige deelkwalificaties kan dit wel, overleg met je praktijkcoach als je denkt dat jij vrijstellingen kunt krijgen.

De aanbevolen volgorde voor het werken aan je deelkwalificaties voor de kwalificatie praktijkbegeleider is erop gericht dat je zo vlug mogelijk aan de slag kunt als praktijkbegeleider.

Werk je liever in een andere volgorde aan de deelkwalificaties? Geen probleem!

5 Begrippen

Op de kwalificatiekaart en in de vragen wordt vaak verwezen naar een aantal specifieke Scouting begrippen, hieronder kun je een kort overzicht vinden:

Activiteitenbank

Hier vind je de meest leuke en uitdagende activiteiten voor een avontuurlijk Scoutingprogramma. Bij iedere activiteit worden tips gegeven zodat ook scouts met een beperking het spel kunnen spelen en via het menu vind je handige informatie over speluitleg en de insignes, awards en badges, maar ook inspiratie voor een gaaf (zomer)kamp.

Activiteitengebieden

In het spelaanbod wordt gewerkt met acht activiteitengebieden. Het werken met activiteitengebieden brengt variatie aan in het programma. Elk activiteitengebied bestaat uit een verzameling van activiteiten die qua onderwerp bij elkaar horen. De indeling in de acht activiteitengebieden is voor iedere speltak gelijk.

AVG

Algemene Verordening Gegevens bescherming.

Code

De Scouting Code staat voor de normen en waarden (de 'spelregels'), de ceremoniën en het fundament van Scouting.

Doorlopende leerlijn

In het Scoutingprogramma zit een opbouw van jong tot oud waarmee aangesloten wordt bij de ontwikkeling die meiden en jongens doormaken. Deze opbouw wordt de doorlopende leerlijn genoemd en omvat diverse elementen.

Functieprofiel

Beschrijving van de functie-inhoud met taken, verantwoordelijkheden en vereiste competenties voor de functie. Zie de Scouting Nederland website voor een overzicht van de beschikbare functieprofielen.

Gedragscode

De gedragscode zijn de afspraken over hoe wij binnen Scouting met jeugdleden omgaan en wat een gepaste afstand daarin is. Deze regels gelden voor alle vrijwilligers.

Groepsbestuur

Het bestuur van de groepsvereniging en bestaat uit een Voorzitter, Secretaris, Penningmeester en een Groepsbegeleider.

Groepsproces

Het ontwikkelingsproces van iedere groep.

Handleiding voor praktijkbegeleiders, praktijkcoaches en steunpuntmedewerkers

In Scouts Online is er een aparte module opgenomen om kwalificaties van Scouting Academy aan de leden van je groep toe te kennen. In deze handleiding staat hoe je deze module gebruikt.

Huishoudelijk reglement

Binnen een vereniging zijn afspraken gemaakt. Het zijn de huisregels die zorgen voor binding en verantwoording. Eigenlijk zijn het voorwaarden voor goed functioneren in de organisatie. Deze afspraken zijn bij Scouting vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

Insignes & Awards

Insignes & Awards zijn motivatie middelen in de vorm van badges om ontwikkeling en progressie te stimuleren en zichtbaar te maken. De insignes zijn gebaseerd op de acht activiteitengebieden en de progressiematrix. De awards vormen een soort pluspakket naast de normale insignes en badges, en zijn bedoeld voor scouts, explorers en roverscouts die meer willen doen, zien en ervaren.

Kamp

Meerdaagse opkomst met overnachting.

Kwalificatiekaart

Op de kwalificatiekaart staan per deelkwalificatie de competenties die Scouting Nederland verwacht voor de beschreven kwalificatie.

Kwalificatiewijzer

De kwalificatiewijzer geeft een overzicht weer van de verschillende te behalen kwalificaties en door wie de bepaalde kwalificatie aangevraagd of geregistreerd kan worden in Scouts Online.

Opkomst

Reguliere Scouting bijeenkomst.

Partenza

De Partenza is de afscheidsceremonie van een Roverscout van zijn jeugdlidmaatschap en markeert tevens zijn vertrek bij de Roverscouts.

Participatieladder

Door jeugdleden actief te betrekken bij beslissingen over en bij de vormgeving van hun eigen speltak, leren ze zelf richting te geven aan hun persoonlijke ontwikkeling. Jeugdleden zijn niet van de ene op de andere dag zelf verantwoordelijk voor hun programma. Dit gaat in stapjes, gebaseerd op de participatieladder van socioloog Roger Hart.

Programmeercyclus

De programmeercyclus beschrijft in 7 stappen alle handelingen die verricht moeten worden om een activiteit uit te voeren. Steeds komt een aantal te onderscheiden handelingen in eenzelfde volgorde terug. .

Progressiematrix

Binnen elk activiteitengebied zijn er voor alle speltakken leuke, leerzame en uitdagende activiteiten te bedenken in een doorlopende lijn van bevers tot en met roverscouts. Dit wordt ook wel de 'progressiematrix' genoemd. Je kunt de progressiematrix gebruiken voor de invulling van je wekelijkse Scoutingprogramma's. De matrix helpt je om de activiteiten die je organiseert af te stemmen op één van de acht activiteitengebieden én op de verschillende leeftijdsgroepen. De progressiematrix kun je binnen je groep ook gebruiken om ervoor te zorgen dat de speltakken goed op elkaar aansluiten.

Protocol ongewenst gedrag

Het protocol Ongewenst gedrag beschrijft de handelingen die gevolgd moeten worden als er vermoeden of sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

Landelijk Opvang Team (LOT)

Als er binnen je groep/organisatieonderdeel sprake is van een calamiteitsituatie, zoals grensoverschrijdend gedrag, een ernstig ongeluk of een sterfgeval, kan het bestuur ondersteuning krijgen van het landelijk opvangteam (LOT). Dit team bestaat uit vrijwilligers die groepsbesturen

adviseren over hoe ze hiermee om kunnen gaan. Deze vrijwilligers zijn ervaren in de hulpverlening en hebben veel ervaring met dit soort situaties. Zij verwijzen Scoutinggroepen indien nodig door naar de juiste instanties.

Praktijkbegeleider toolkit

De toolkit is speciaal ontwikkeld voor praktijkbegeleiders en bevat bijna alle materialen die je nodig hebt om goed je rol te vervullen.

Scoutfit

Als je lid bent van Scouting, draag je ook echte Scoutingkleding. Die kleding heet een Scoutfit.

Scouting Nederland

Overkoepelende landelijke Scouting organisatie in Nederland.

Sociale Veiligheid

Sociale veiligheid binnen Scouting betekent dat leden zich beschermd weten en voelen tegen grensoverschrijdend gedrag in de vereniging. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we het overschrijden van normen (gedragscode) en de wet. Zoals bijvoorbeeld: zeden, verduistering, pesten, groepsdruk, geweld etc.

Spelvisie SCOUTS

Er zit een visie achter het Scoutingspel, die wordt samengevat in de spelvisie SCOUTS. De spelvisie geeft aan waar Scouting inhoudelijk voor staat.

Speltak

Een speltak is de benaming die Scouting Nederland gebruikt om een leeftijdsklasse aan te geven waarin scoutingactiviteiten worden ondernomen.

Spel thema

Het overkoepelende thema voor een speltak.

Spelaanbod

Het totaal aan aangeboden activiteiten.

STARR methodiek

De STARR-methode is een gestructureerde manier om, aan de hand van vijf punten, te beschrijven hoe jij in bepaalde situaties hebt gehandeld en wat je daarvan geleerd hebt. De letters STARR staan voor de vijf punten: Situatie, Taak, Actie, Resultaat en Reflectie.

Teamprofiel

Een teamprofiel geeft aan wat de verhoudingen zijn tussen het aantal leidinggevenden en de jeugdleden binnen een speltak. Het minimum niveau is het minimale waarmee je nog net verantwoord de speltak begeleidt. Het gekwalificeerde niveau is het meest gewenste. Hierin zijn de taken en functies evenwichtig verdeeld en is er voldoende capaciteit om op een verantwoorde manier de speltak te begeleiden.

Teamrollen

De rollen die binnen een team aanwezig zijn.

Veiligheidsbladen

Scouting Nederland heeft veiligheidsbladen uitgegeven om je te helpen bij het veilig organiseren van activiteiten. Bij ieder veiligheidsblad hoort een checklist, zodat je snel en gemakkelijk kunt afvinken, of je in de betreffende situatie alle voorzorgsmaatregelen hebt genomen voor een veilig Scoutingspel.

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Een VOG is een verklaring waaruit blijkt dat het justitiële verleden van een persoon of rechtspersoon geen bezwaar vormt voor de functie of het doel waarvoor de VOG is aangevraagd. Een verplichte VOG is één van de maatregelen die Scouting Nederland getroffen heeft om binnen de organisatie een veilige omgeving voor kinderen te bieden.

WAGGGS

World Association Girl Guides and Girl Scouts. Scouting wereld beweging voor meisjes.

WOSM:

World Organization of the Scout Movement. Wereldorganisatie voor jongens en meisjes.